

dele mellem alle sine Børn og ikke blot lade gaae over til enkelt Søn, som kunde fæste Gaarden efter ham. I § 6 er der nu anvist en Erstatning for den Fæster, der, uden at modtage Eiendom, mister Udfigten til Fæstets Fortsættelse i Familien; antager man, at denne Erstatning, som tilbydes for en Udfigt, som maa bortfalde, naar man ved en almindelig Bestemmelse vil indføre Selveiendom, er for ringe, troer jeg, at man bør forhøje den, men derimod ikke forandre, hvad der er foreslaaet i § 5. Man maa, forekommer det mig, raisonnere saaledes: Denne Familie var i en Stilling, hvor Søn efter Søn havde Udfigt til at blive ved Gaarden mod en fast Afgift, uden at behøve at tilvejebringe en ny Indfæstning ved hver Forandring; man maa altsaa, naar den skal forlade Gaarden, give den ikke blot Halvdelen af Indfæstningen, men den hele, og dertil endnu et saadant Tillæg, der, efter Probabilitet for enhver Fæstperiode, afgiver en fornyet Indfæstningssum. Naar man altsaa fastsætter for Gaarden en billig Indfæstning, laeder os antage af 1000 Rbd., og hertil lægger 43 Rbd. 5 Mk. for hvert Hundrede og udbetaler det Hele, i dette Tilfælde altsaa omtrent 1430 Rbd., til den Mand's Efterladte, for hvem Udfigten til forsat Fæste uden synderlig Indfæstning gaaer tabt, saa giver man derved Familien baade Midlerne til Indfæstning ved en lignende Gaard, og dertil et Tillæg, der, naar den almindelige Fæstperiode er løben til Ende, vil være opvoxet til en Capital, hvoraf igjen kan tages nye 1000 Rbd., og Grundlaget for en fremtidig Tilvært blive tilbage, saaledes at Capitalen altid forøges. Naar man saaledes forholder det i § 6 foreslaaede Bederlag for de Begunstigelses, hvormed det nærværende Fæsteforhold er forbundet, giver Familien en dertil svarende Capital, saa troer jeg, at man selv i det Tilfælde, at den nuværende Bestidder ikke strax kan modtage Selveiendom, har sørget tilstrækkeligt for ham og hans, og et Forslag, som gik i den Retning, vilde jeg finde billigt og kunne gaae ind paa. Derimod kan jeg ikke finde det billigt og retfærdigt mod Stiftelsen som Eier, at den hele Deel af Værdien, der ved Børdningen betragtes som Indfæstningssum, udeelt skal tilfalde

Fæsterne, og fordi jeg ikke har kunnet overbevise herom, har jeg hverken foreslaaet det eller nu kunnet tiltræde Forslaget, naaget det i og for sig kunde være behageligt at stemme med en Anskuelse, som er tiltraadt af hele Udvalget, og vel ifølge denne Genstemmighed har en overveiende Udfigt til Billiggelse her i Salen. Jeg troer, at det hele Lovudkast er gaaet ud fra en billig Betragtning, fra Erkendelse af, at hvad der var Ret paa andre Steder, ogsaa var Ret for Sors Akademies Gods, men at det paa den anden Side er gaaet ud fra en Overveielse af, hvad der skyldes Stiftelsen og hvad man ikke med Ret kan opgive. Jeg kan derfor ikke stemme for den forandrede Redaction af § 5, forsaavidt den angaaer Indfæstningen. Saaledes som samtlige Ændringer af den oprindelige Paragraph komme til Afstemning, kan jeg, naar jeg stemmer mod denne Ændring, ikke stemme for de øvrige; herpaa vilde der jo, naar flere vare enige med mig, kunne raades Bod ved 3die Læsning, saaledes at man optog de øvrige foreslaaede Forandringer, men udelod den, som angik Indfæstningssummerne. Jeg har troet efter mit særegne Forhold til Lovudkastet at burde udtale mig saaledes, som skeet er, da jeg ikke ved fornyet Overveielse har kunnet fravige min tidligere Anskuelse.

Ordføreren: Allerede forinden den meget ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, havde udtalt sig, var der vist Ingen her, som tvivlede om, at det Forslag, der var fremkommet fra ham som Kultusminister, var udgaaet fra Overveielserne om, at de Pligter, der paalaa ham i denne Stilling, ikke kunde fyldestgøres paa anden Maade end ved det Forslag, som Udcastet indeholdt, at, som den ærede Rigsdagsmand udtalte sig, vedkommende Stiftelse ikke vilde ssee Fyldest for hvad der tilkom den, naar man tillagde de paagjældende Beboere Mere end hvad der ved Regjeringens Udcast var tilstgjet. Jeg troer imidlertid, og Udvalget har i det Hele taget samlet sig om denne Anskuelse, at man noget for lidet har lagt Vægt paa de Fordele, som vedkommende Eier opnaaer ved Loven, og at man ikke tilstrækkeligt har havt for Øie, hvad der kan affrælle de nuværende Beboere paa det specielt omhands-